

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı
04 Temmuz 2019

Tarih :
Sayı : 1066

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 05.07.2019 13:41
Sayı: -120.10-E.00000499814

E.00000499814

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tarım sektörü yüksek istihdam oranına rağmen, gerekli yasal düzenlemelerden yoksun bir sektördür. Bu durum, sektör çalışanlarının birçok sorunla yüz yüze kalmasına neden olmaktadır. Tarım işçilerinin yasal düzenleme eksikliği dışında da sorunları mevcuttur. Bunların başlıcaları ücret, sosyal güvenlik ve çalışma koşullarıdır. Türk çalışma hayatının en sorunlu ve sahipsiz kesimini oluşturan ise tarım işçilerinin önemli bir bölümünü oluşturan "mevsimlik tarım işçileri"dir.

Tarım çalışanlarının yaşamlarının her aşamasının sorunlarla dolu olması bir yana, en önemli sorunlarından biri çok çalışıp az ücret almaları, fazla mesai ücreti olmaması ve sosyal güvenlik sorunudur. Çünkü yaşam koşulları ve çalışma koşullarından kaynaklanan olumsuzlukların etkisi, bu kişilerin hastalanmaları ve hastalıkları süresince ya da tüm yıl boyunca işsiz kalmalarına neden olmaktadır. Tarım işçilerinin yaptıkları iş, İş Kanunu kapsamında olmadığı için sigortasız çalıştırılmalarının önünde yasal engel olmadığı düşünülmektedir ancak çalışanın insan olduğu, sosyal devlet ilkesine bağlı kalınarak her çalışanın da bir sosyal güvencesi olma gerekliliği göz ardı edilmemelidir. Tüm bu gerekçelerden hareketle; ülkemiz ekonomisinin en önemli sektörlerinin başında gelen tarım sektörüne hak ettiği değerin verilmesi, tarım işçilerinin sosyal hak ve güvencelerinin belli bir yasa çerçevesinde belirlenip uygulanması, mevsimlik tarım işçileri ve tarım işçilerinin tamamının ücretlendirmelerinde çalışma saatleri ve koşullarıyla doğru orantılı, hakkaniyetli ücretler belirlenip uygulanması hususunda gerekli politikaların ortak akıl çatısı altında belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Özgür Karabat
İstanbul Mr.

Gamer Dikkas İlperdi
İstanbul Mr.

Saygılarımla,

Murat BAKAN

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Necati TİALİ
Giresun Milletvekili

Ali ŞEKER
İst. Mr.

Ahmet Vehbi Bakırçınar
Manisa Mr.

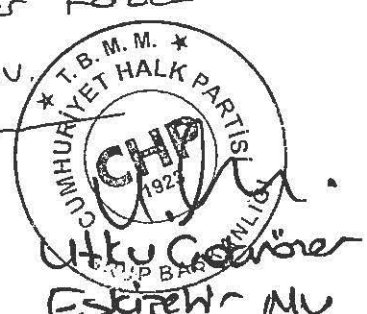
Serkan TOPAL
Hatay Milletvekili

Dr. Fikret SAHİN
Balıkesir Milletvekili

Onursal ADIGÜZEL
İst. Mr.

Gülizar Bicer Korca
İzmir Mr.

Tahsin Terhan
Kocaeli Mr.

MECLİS ARAŞTIRMA ÖNERGESİ İMZA CETVELİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 05.07.2019 13:41
Sayı: -120.10-E 00000499814

E.00000499814

1.			
2.	Orhan Sarıbal	Durmuş	
3.	Alpay Antmen	Mesim	
4.	Muharrem ERKER	Gonakbale	
5.	Ganize TASCİER	Ankara	
6.	Rafet ZEYBEK	Antalya	
7.	Süleyman R. R. R.	Aydın	
8.	Pınar EMEF	İST	
9.	Pınar Kaya	Kırklareli Mv.	
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			

E.00000499814

GEREKÇE

Tarım sektörü, bütün olumsuz gelişme ve izlenen yanlış politikalara rağmen, ülke ekonomisi nezdinde en önemli sektörlerin başında gelmeye devam etmektedir. Tarım sektörü, ülkenin gıda ihtiyacını karşılamasının yanı sıra, ülkemizin sanayi sektörüne hammadde sağlamaktadır. Tüm bu olumlu özelliklerine rağmen ne yazık ki ülkemizde ihmal edilen tek sektör tarım sektörüdür.

Tarım sektörü yüksek istihdam oranına rağmen, gerekli yasal düzenlemelerden yoksun bir sektördür. Bu durum, sektör çalışanlarının birçok sorunla yüz yüze kalmasına neden olmaktadır. Tarım işçilerinin yasal düzenleme eksikliği dışında da sorunları mevcuttur. Bunların başlıcaları ücret, sosyal güvenlik ve çalışma koşullarıdır. Türk çalışma hayatının en sorunlu ve sahipsiz kesimini oluşturan ise tarım işçilerinin önemli bir bölümünü oluşturan "mevsimlik tarım işçileri"dir. Memleketlerinde iş bulamadıkları için kilometrelerce ötedeki şehirlere giden tarım işçileri, gittikleri illerde de uzun saatler boyunca düşük ücrete çalıştırılmaktadır. Tarım sezonunun açılmasıyla birlikte aileleriyle birlikte yollara düşen ve sezon bitimi tekrar evlerine dönen bu kesim her türlü yasal haktan mahrum şekilde çalışmaya devam etmektedir. Çadırlarda susuz, elektriksiz bir şekilde yaşayan işçiler para biriktirerek memlekete dönmek için tüm bu zorluklara katlanmaktadır.

Tarım işçileri arasında yer alan mevsimlik tarım işçilerinin tanımı konusu da yine belirlenmemiş kavramlar arasındadır. Mevsimlik tarım işçilerinin başlıca sorunları; tarımsal üretim yapacak arazilerinin yetersiz olması veya hiç bulunmamasıdır. Bu işçiler belirli bir işverene bağlı olarak çalışmazlar, bu yüzden sosyal hak ve güvenceleri açık değildir hatta yoktur. Çalıştıkları işler süresiz iş olup, biten işten hemen sonra başka bir yöreye iş aramak üzere göç ederler. Bu özelliklerinden yola çıkarak mevsimlik tarım işçilerini "Tarımsal üretimin herhangi bir aşamasında, işin yapıldığı yöre dışından gelerek, ücret karşılığında sözleşmeyle veya sözleşme olmaksızın çalışan gerçek kişilere mevsimlik (geçici) tarım işçisi denir." şeklinde tanımlamak en doğrusu olacaktır.

Gerek tarım işçileri, gerekse mevsimlik tarım işçilerinin çalışacakları işe ilişkin koşulları belirleyen yazılı bir sözleşme yapmaları gerekmesine rağmen uygulamada çalışacakları işe ilişkin bir yazılı sözleşme ve diğer tarım işçilerinin çalışma koşullarını belirleyen yasal bir düzenlemenin bulunmaması, bu konuda tamamen yöresel ve yapılan işin niteliğine göre (çapa, dikim, hasat) gelenek-göreneklerle belirlenen çalışma sürelerinin geçerli olması işçilerin sürekli olarak fazla mesai ile ve ağır koşullarda çalışmalarına sebep olmaktadır. Ücretlendirmeler son derece düşüktür. Ayrıca işçinin fazla çalışma karşılığı ek bir ücret alması da söz konusu değildir.

Türkiye’de tarım sektöründe çalışanların karşı karşıya kaldığı sorunlar iş kazaları (kullanılan makine ve teçhizatın kullanılmasından kaynaklanan) ve meslek hastalıkları olmak üzere iki temel gruba ayrılmaktadır. Mevsimlik tarım işçilerinin çalışmaları esnasında karşı karşıya kaldıkları en önemli iş güvenliği sorunları solunum yolları tehlikeleri, dermatolojik tehlikeler, zehirli maddelerle temas, kazalar ve yaralanmalardır.

Öte yandan, sosyal güvenlik hakkı, tüm çalışanların vazgeçilmez ve olmazsa olmaz hakkıdır. Fakat bu haktan en az yararlanan kesim tarım kesimi çalışanlarıdır. Tarım çalışanlarının yaşamlarının her aşamasının sorunlarla dolu olması bir yana, en önemli sorunlarından biri sosyal güvenlik sorunudur. Çünkü yaşam koşulları ve çalışma koşullarından kaynaklanan olumsuzlukların etkisi, bu kişilerin hastalanmaları ve hastalıkları süresince ya da tüm yıl boyunca işsiz kalmalarına neden olmaktadır. Tarım işçilerinin yaptıkları iş, İş Kanunu kapsamında olmadığı için sigortasız çalıştırılmalarının önünde yasal engel olmadığı düşünülmektedir ancak çalışanın insan olduğu, sosyal devlet ilkesine bağlı kalınarak her çalışanın da bir sosyal güvencesi olma gerekliliği göz ardı edilmemelidir. Tüm bu gerekçelerden hareketle; ülkemiz ekonomisinin en önemli sektörlerinin başında gelen tarım sektörüne hak ettiği değerin verilmesi, tarım işçilerinin sosyal hak ve güvencelerinin belli bir yasa çerçevesinde belirlenip uygulanması, mevsimlik tarım işçileri ve tarım işçilerinin tamamının ücretlendirmelerinde çalışma saatleri ve koşullarıyla doğru orantılı, hakkaniyetli ücretler belirlenip uygulanması hususunda gerekli politikaların ortak akıl çatısı altında belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

